

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΕΙΡΗΝΑΡΧΟΣ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

- 1443:** Ο Γεώργιος Καστριώτης, Σκεντέρμπεης για τους Αλβανούς, ανακηρύσσεται πρίγκιπας της Αλβανίας.
- 1910:** Ο Ελευθέριος Βενιζέλος κερδίζει τις εκλογές, καταλαμβάνοντας τις 307 από τις 362 έδρες της Βουλής.
- 1925:** Οι παιδαγωγοί Δημήτριος Γλινός και Αλέξανδρος Δελμούζος παύονται από τη Μαράσειο Παιδαγωγική Ακαδημία, καθώς η διδασκαλία τους κρίθηκε εθνικά επιβλαβής. (Μαρασειακά)
- 1953:** Τελειώνει, έπειτα από μακρά διαδικασία, η Δίκη των Αεροπόρων. Στο εδώλιο του κατηγορουμένου κάθονται στελέχη της πολεμικής αεροπορίας, που κατηγορούνται για φιλοκομμουνιστικές δραστηριότητες. Δύο καταδικάζονται σε ισόβια, 6 σε ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης και ένας αθωώνεται.
- 1999:** Ο παραγουανός Χοσέ Λουίς Τσιλαβέρτ γίνεται ο μοναδικός τερματοφύλακας στην ιστορία του παγκόσμιου ποδοσφαίρου που σημειώνει χατ-τρικ. Στον αγώνα Βελζ Σάρφιλντ - Φεροκαρίλ Έστε για το πρωτάθλημα Α' Εθνικής κατηγορίας Αργεντινής σημειώνει τρία γκολ με πέναλτι.
- 2002:** Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιδικάζει το ποσό των 13,7 εκατομμυρίων ευρώ (4,6 δισ. δρχ.) ως αποζημίωση του Ελληνικού Δημοσίου στον τέως βασιλιά Κωνσταντίνο για την απαλλοτρίωση της λεγόμενης βασιλικής περιουσίας.
- ## ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ
- 1820:** Φρίντριχ Εγγελς, γερμανός φιλόσοφος, συνεργάτης του Καρλ Μαρξ. Μαζί έγραψαν το Κομμουνιστικό Μανιφέστο, που αποτελεί τη βίβλο του κομμουνιστικού κινήματος. (Θαν. 5/8/1895)
- 1929:** Μπέρνι Γκόντνιτς, αμερικανός πρώην μποξέρ, συνθέτης και ιδρυτής της δισκογραφικής εταιρίας Motown, που ειδικεύεται στη μαύρη μουσική.
- 1972:** Αναστασία Κελεσίδου, ολυμπιονίκης της δισκοβολίας.
- ## ΘΑΝΑΤΟΙ
- 1912:** Λαυρέντιος (Λορέντζος) Μαβίλης, ποιητής. (Γεν. 6/9/1860)
- 1937:** Παύλος Νιρβάνας, στρατιωτικός γιατρός και λογοτέχνης. Το πραγματικό του όνομα ήταν Πέτρος Αποστολίδης. (Γεν. 1866)
- 1954:** Ενρίκο Φέρμι, ιταλός φυσικός, από τους πρωτοπόρους της πυρηνικής επιστήμης, που βραβεύτηκε με Νόμπελ το 1938. (Γεν. 29/9/1901)

Η Δίκη των Αεροπόρων

Με την ονομασία αυτή έμεινε στην ιστορία η δικαστική περιπέτεια στελεχών της Πολεμικής Αεροπορίας και πολιτών, τα πρώτα μετεμφυλιακά χρόνια. Κατηγορήθηκαν για δολιοφθορά και κομμουνιστική συνωμοσία, αλλά αμνηστεύθηκαν από την κυβέρνηση Καραμανλή το 1955. Κατοπινές έρευνες έδειξαν ότι η δίωξή τους οφείλεται σε σκευωρία.

Στις 13 Σεπτεμβρίου 1951 στη Σχολή Ικάρων συνέβη ένα ατύχημα σε εκπαιδευτικό αεροπλάνο τύπου Χάρβαρντ. Λίγες μέρες αργότερα, σε αίθουσα της σχολής βρέθηκε γραμμένο στον τοίχο σύνθημα υπέρ του ΚΚΕ. Τα γεγονότα αυτά συσχετίζονται και στις 30 Δεκεμβρίου ο αρχηγός του ΓΕΑ αντιπύραρχος Εμμανουήλ Κελαϊδής διατάσσει ένορκη προανάκριση για «ενδείξεις δολιοφθοράς σε πολεμικό αεροσκάφος της Σχολής Αεροπορίας».

Την εποχή εκείνη η Ελλάδα απείχε δύο χρόνια από το τέλος του Εμφυλίου Πολέμου. Τη χώρα κυβερνούσαν αδύναμες και βραχύβιες κυβερνήσεις του Κέντρου, με επικεφαλής, εναλλάξ, τον Σοφοκλή Βενιζέλο και τον Νικόλαο Πλαστήρα, υπό την υψηλή εποπτεία της Αμερικανικής Αποστολής. Ο στρατός ήταν πανίσχυρος και αποτελούσε πόλο εξουσίας. Στους κόλπους του δρούσε η μυστική οργάνωση ΙΔΕΑ («Ιερός Δεσμός Ελλήνων Αξιωματικών»), που αποτέλεσε χρόνια αργότερα τη «μαγιά» του Πραξικοπήματος της 21ης Απριλίου. Το σκηνικό ήταν κατάλληλο για κάποιους ακραίους αντικομμουνιστικούς κύκλους να ξεκαθαρίσουν τις σχέσεις τους με τα φιλελεύθερα στοιχεία της Αεροπορίας.

Στις αρχές του 1952 άρχισαν οι ανακρίσεις και σύντομα στα μπουντρούμια του Αερονομείου Παλαιού Φαλήρου βρέθηκαν οι πρώτοι κατηγορούμενοι, οκτώ αξιωματικοί (αντισμήναρχος ε.α. Θεοφάνης Μεταξάς, σμηναγός Ηλίας Παναγουλάκης και Ελευθέριος Ζαφειρόπουλος, υποσμηναγός Γεώργιος Θεοδωρίδης και Γεώργιος Μαδεμλής, επισμηναγός Νικόλαος Δόντζογλου και ανθυποσμηναγός Παναγιώτης Λεμπέσης), εφτά υπαξιωματικοί και πέντε ιδιώτες. Οι κατηγορούμενοι υπέστησαν φρικτά βασανιστήρια και ομολόγησαν την ενοχή τους στη δολιοφθορά του αεροπλάνου. Ένας εκ των κατηγορουμένων, ο καθηγητής μαθηματικών Χρήστος Δαδαλής, δεν άντεξε και πέθανε από τα βασανιστήρια.

Οι εμπνευστές της σκευωρίας έπρεπε

να αποδείξουν και τη σχέση των κατηγορουμένων με το ΚΚΕ. Στρατολόγησαν τον Ίκαρο Νίκο Ακριβογιάννη και τον έστειλαν στις 7 Απριλίου 1952 στην Αλβανία για δήθεν εθνική αποστολή με την ιδιότητα του φυγάδα κομμουνιστή. Στη συνέχεια τον κατέδωσαν στις αλβανικές αρχές, ως διπλό πράκτορα. Ο Ακριβογιάννης καταδικάστηκε σε θάνατο και εκτελέστηκε στις 15 Απριλίου 1953.

Στις 10 Ιουλίου 1952 εκδίδεται το παραπεμπτικό βούλευμα, με το οποίο οδηγούνται στο εδώλιο του Αεροδικείου 19 άτομα. Κατά το βούλευμα, οι κατηγορούμενοι είχαν συμπήξει οργάνωση, που δρούσε από το 1950 και εκτελούσε εντολές της ηγεσίας του ΚΚΕ. Η «Δίκη των Αεροπόρων» άρχισε στις 22 Αυγούστου 1952 και ολοκληρώθηκε στις 17 Σεπτεμβρίου. Μάταια οι κατηγορούμενοι αξιωματικοί επέσειαν στους Αεροδίκες τα μετάλλια και τα παράσημα, που είχαν λάβει στα πεδία των μαχών. Το δικαστήριο πείσθηκε για την ενοχή τους και επέβαλε την ποινή του θανάτου στον σμηναγό Παναγουλάκη και τον υποσμηναγό Θεοδωρίδη. Σε τέσσερις κατηγορουμένους επέβαλε ισόβια, σε δύο εικοσαετή κάθειρξη, σε δύο δεκαετή κάθειρξη, ενώ οι υπόλοιποι κηρύχθηκαν αθώοι.

Το Μάρτιο του 1953 η υπόθεση έφτασε

στο Ανώτατο Αναθεωρητικό Δικαστήριο, που ύστερα από μερικές συνεδριάσεις ανέβαλε τη δίκη «λόγω σημαντικών αιτίων και για κρείσσονες αποδείξεις». Τη χώρα τώρα κυβερνούσε ο νικητής του Εμφυλίου Αλέξανδρος Παπάγος, έχοντας κερδίσει δια περιπάτου τις εκλογές. Στις 30 Σεπτεμβρίου άρχισε η δίκη στο Αναθεωρητικό και ολοκληρώθηκε στις 28 Νοεμβρίου 1953, με δέκα κατηγορουμένους. Η ατμόσφαιρα αυτή τη φορά ήταν φανερά διαφορετική. Όλα τα στοιχεία πείθουν ότι πρόκειται για σκευωρία. Παρόλα αυτά, οι δικαστές δέχονται την ύπαρξη συνωμοσίας και επιβάλλουν ελαφρύτερες ποινές στους κατηγορουμένους. Δύο καταδικάζονται σε ισόβια, έξι σε ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης και δύο αθωώνονται.

Ο φάκελος της υπόθεσης των αεροπόρων έκλεισε οριστικά τον Νοέμβριο του 1955, όταν η κυβέρνηση Καραμανλή χορήγησε αμνηστία στους καταδικασθέντες, αλλά και στους σκευωρούς, πολλοί από τους οποίους υπηρέτησαν πιστά την Απριλιανή Χούντα. Όταν χρόνια αργότερα ο Κωνσταντίνος Καραμανλής συναντήθηκε μ' έναν από τους αμνηστευθέντες αξιωματικούς, τον συμπατριώτη του από τις Σέρρες Γεώργιο Μαδεμλή, του είπε ότι γνώριζε ότι «είναι αθώοι».

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Για ποιον αντίπαλο;

Κριτική στις δυνάμεις του ΠΑΜΕ ασκεί το στέλεχος του ΣΥΡΙΖΑ και της «Αυτόνομης Παρέμβασης», Γιώργος Χαρίσης, μπροστά στο συνέδριο της ΑΔΕΔΥ που ξεκινά αύριο. Σε συνέντευξή του, δηλώνει ότι «οι δυνάμεις του ΠΑΜΕ (...) κάνουν από το στόχαστρό τους τον κοινό

μας αντίπαλο» και τις καλεί «σε κοινό εργατικό μέτωπο που θα άλλαζε ακόμη και σήμερα τις ηγεσίες των συνδικάτων, θα λειτουργούσε πολλαπλασιαστικά στη βάση, θα μαζικοποιούσε και θα έκανε πιο αποτελεσματικούς τους αγώνες».

Αλλά για ποιον κοινό αντίπαλο μιλούν οι δυνά-

μεις, που, με την πολιτική τους υπηρετούν τους μεγαλοεπιχειρηματίες, που θέλουν κίνημα υπέρ μιας κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ να διαχειριστεί το σύστημα, με τις δυνάμεις που καλούν σε αγώνα κόντρα στο κεφάλαιο και την εξουσία του;

Σε ποιο εργατικό μέτωπο καλούν αυτοί, που

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

γιγάντωσαν τον εργοδοτικό - κυβερνητικό συνδικαλισμό μαζί με ΠΑΣΚΕ - ΔΑΚΕ, αφήνοντας το κίνημα απροετοίμαστο στη λαίλαπα της κρίσης, που συγκροτούσαν και συγκροτούν αντι-ΠΑΜΕ μέτωπο στα συνδικάτα σε όφελος των εργοδοτών;